2024/1262

15.5.2024

SMĚRNICE KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2024/1262

ze dne 13. března 2024,

kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU, pokud jde o požadavky na zařízení, péči o zvířata a jejich umístění a pokud jde o metody usmrcování zvířat

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely ([1]), a zejména na článek 50 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Článek 33 směrnice 2010/63/EU požaduje, aby bylo zvířatům používaným pro vědecké účely zajištěno umístění, životní prostředí a péče, které odpovídají jejich zdravotnímu stavu a dobrým životním podmínkám. Příloha III směrnice 2010/63/EU stanoví požadavky na zařízení, péči o uvedená zvířata a jejich umístění.

(2) Článek 6 směrnice 2010/63/EU požaduje, aby byla zvířata při usmrcování vystavena co nejmenší míře bolesti, utrpení a strachu a byla usmrcována za pomoci vhodných metod usmrcování specifických pro daný živočišný druh, jak jsou stanoveny v příloze IV uvedené směrnice.

(3) V době přijetí směrnice nebyly k dispozici dostatečné vědecké důkazy o vhodných požadavcích na umístění a péči o určité druhy, včetně hlavonožců, dánia pruhovaného a pěvců, ani o vhodných metodách usmrcování hlavonožců. Proto nebyly do přílohy III směrnice 2010/63/EU, pokud jde o uvedené živočišné druhy, ani do přílohy IV uvedené směrnice, pokud jde o usmrcování hlavonožců, zařazeny žádné požadavky specifické pro tyto živočišné druhy.

(4) Od roku 2010 byly získány nové vědecké poznatky o požadavcích na dobré životní podmínky hlavonožců, dánia pruhovaného a pěvců chovaných v zajetí, jakož i o usmrcování hlavonožců způsobem, který způsobuje co nejmenší bolest, utrpení a strach, a proto by přílohy III a IV směrnice 2010/63/EU měly být odpovídajícím způsobem změněny.

(5) Některé z nových požadavků stanovených pro dánio pruhované a hlavonožce, které nebyly zařazeny do přílohy III směrnice 2010/63/EU, by měly být zavedeny pro všechny vodní druhy nebo pro všechna zvířata.

(6) Z informací předložených podle čl. 54 odst. 3 směrnice 2010/63/EU vyplývá, že několik členských států považuje na základě současných vědeckých důkazů za vhodnou metodu usmrcování dánia pruhovaného hypotermický šok. Aby se zabránilo zbytečné administrativní zátěži vyplývající z pravidelných výjimek udělovaných podle čl. 6 odst. 4 písm. a) směrnice 2010/63/EU, měla by být tato metoda pro účely usmrcování dánia pruhovaného povolena.

(7) Od přijetí směrnice 2010/63/EU se objevily nové vědecké důkazy o nevhodnosti používání inertních plynů (argonu a dusíku) k usmrcování hlodavců, a proto by jejich používání při usmrcování hlodavců již nemělo být povoleno.

(8) Směrnice 2010/63/EU by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

([1]) Úř. věst. L 276, 20.10.2010, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/63/oj.

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Přílohy III a IV směrnice 2010/63/EU se mění v souladu s přílohou této směrnice.

Článek 2

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do dne 4. prosince 2025. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

Použijí tyto předpisy ode dne 4. prosince 2026.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 13. března 2024.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

Přílohy III a IV směrnice 2010/63/EU se mění takto:

1) Příloha III se mění takto:

a) oddíl A se mění takto:

i) nadpis bodu 2.3 se nahrazuje tímto:

„2.3 Hluk a vibrace“;

ii) v bodě 2.3 se doplňuje nové písmeno d), které zní:

„d) U vodních živočichů nesmí zařízení způsobující hluk nebo vibrace, jako jsou generátory elektřiny nebo filtrační systémy, nepříznivě ovlivňovat dobré životní podmínky zvířat.“;

iii) nadpis bodu 2.4 se nahrazuje tímto:

„2.4 Poplašné systémy a havarijní plány“;

iv) v bodě 2.4 se doplňuje nové písmeno d), které zní:

„d) Pro případ selhání zásadních prvků chovu musí být k dispozici účinné havarijní plány pro zajištění zdraví a dobrých životních podmínek zvířat.“;

b) oddíl B se mění takto:

i) v bodě 8 se doplňuje druhý pododstavec, který zní:

„Při umístění ptáků odebraných z volné přírody se vždy, když jsou ptáci drženi déle než 24 hodin, použijí prostorové podmínky stanovené v tabulkách 8.1 až 8.10. Jsou-li ptáci drženi po kratší dobu, přijmou se opatření k minimalizaci rizik pro dobré životní podmínky zvířat.“;

ii) v bodě 8 se doplňují nové tabulky 8.8, 8.9 a 8.10, které znějí:

„*Tabulka 8.8*

Špačci

Velikost skupiny	Minimální plocha uzavřeného prostoru (m^2)	Minimální výška (cm)	Minimální délka krmítka na jednoho ptáka (cm)	Minimální délka hřadu na jednoho ptáka (cm)
až do 6	2,0	200	5	30
od 7 do 12	4,0	200	5	30
od 13 do 20	6,0	200	5	30
pro každého dalšího ptáka mezi 21 a 50	0,25		5	30
pro každého dalšího ptáka nad 50	0,15		5	30

Tabulka 8.9

Vrabci domácí

Velikost skupiny bez vizuálních překážek	Velikost skupiny za přítomnosti vizuálních překážek	Minimální plocha uzavřeného prostoru (m^2)	Minimální výška (cm)
až do 10	až do 15	2,4	180
od 11 do 20	od 16 do 35	4,8	180
od 21 do 30	od 36 do 60	7,3	180
pro každého dalšího ptáka nad 30	pro každého dalšího ptáka nad 60	0,11	

Tabulka 8.10

Sýkory koňadry a sýkory modřinky

Velikost skupiny	Minimální plocha uzavřeného prostoru na jednoho ptáka (m^2)	Minimální výška (cm)	Minimální počet krmných zařízení	Minimální délka hřadu na jednoho ptáka (cm)
1	3	180	1	100
2–10 (*) (stejné pohlaví)	1	180	2	40
1 samice +1 samec	2	180	2	100

(*) Velikost skupiny větší než 10 není povolena bez stanovení harmonogramu dostatečně četného monitorování za účelem detekce a zmírnění agrese.“;

iii) bod 11.1 se nahrazuje tímto:

„11.1 Přívod a kvalita vody

Neustále musí být zajištěn odpovídající přívod vody vhodné kvality. Průtok vody v recirkulačních systémech nebo filtrace v nádržích musí být dostatečné a zajišťovat dodržení parametrů kvality vody na přijatelných úrovních v závislosti na vlastnostech systému chovu a požadavcích živočišného druhu a životní fázi jedinců. Přiváděná voda musí být filtrována nebo upravena tak, aby byly případně odstraněny látky, které jsou pro ryby nebezpečné. Parametry kvality vody musí být neustále v přijatelném rozsahu, který u daného druhu ryby a stádia vývoje udržuje běžnou aktivitu a fyziologii. Průtok vody musí být dostatečný k tomu, aby rybám umožňoval náležitě plavat a chovat se obvyklým způsobem. Ryby musí mít dostatek času na aklimatizaci a přizpůsobení se změnám podmínek, pokud jde o kvalitu vody. Musí být přijata vhodná opatření k tomu, aby byly omezeny na minimum náhlé změny nejrůznějších parametrů mající negativní dopad na kvalitu vody. Musí být zajištěn a monitorován vhodný průtok a hladina vody.“;

iv) bod 11.2 se nahrazuje tímto:

„11.2 Kyslík, sloučeniny dusíku, oxid uhličitý, pH a salinita

Koncentrace kyslíku musí odpovídat potřebám jednotlivých druhů ryb a podmínkám, v nichž jsou ryby drženy. V případě potřeby musí být zajištěno dodatečné provzdušňování vody v nádržích v závislosti na systému chovu. Koncentrace oxidu uhličitého a sloučenin dusíku, konkrétně amoniaku, dusitanů a dusičnanů, musí být udržovány pod škodlivými úrovněmi. Kvalita vody se musí sledovat pomocí stanoveného harmonogramu dostatečně četných zkoušek, aby se zjistily změny těchto kritických parametrů, a musí být přijata opatření ke zmírnění těchto změn.

Úroveň pH musí být přizpůsobena jednotlivým živočišným druhům a sledována, aby byla udržována v co nejstabilnější hodnotě. Salinita musí být přizpůsobena požadavkům druhů ryb a životní fázi jedinců. Změny salinity se musí provádět postupně.“;

v) bod 11.3 se nahrazuje tímto:

„11.3 Teplota a osvětlení

Teplota musí být udržována v optimálním rozsahu pro daný druh ryb a jeho stádium vývoje a v co nejstabilnější hodnotě. Změny teploty se musí provádět postupně. Pro ryby musí být zajištěna vhodná fotoperiodicita.“;

vi) bod 11.5 se nahrazuje tímto:

„11.5 Krmení a manipulace

Ryby musí být krmeny potravou, která je pro ně vhodná, v náležitém množství a intervalech. Zvláštní pozornost je třeba věnovat krmení plůdku během každého přechodu z přírodní potravy na umělou. Pokud je odnětí potravy nezbytné z důvodů jiných než postupy (např. přeprava), musí být doba trvání co nejkratší a musí zohledňovat velikost ryb a teplotu vody.

Pokud je to možné, musí se s rybami manipulovat bez jejich vynětí z vody. Manipulace s rybami ve vodě i mimo ni musí být omezena na minimum a vybavení, které je v přímém kontaktu s rybami, musí být navlhčeno. S rybami se nesmí manipulovat při teplotách vody mimo rozmezí, která jsou schopny snášet.“;

vii) doplňuje se nový bod 11.6, který zní:

„11.6 Dánio pruhované

11.6.1 Kvalita vody

Tabulka 11.1

Požadavky na parametry vody v systémech umístění dánia pruhovaného

Parametry vody	Minimální a maximální požadavky
Teplota	24–29 °C
Vodivost	150–1700 µS/cm[2]
Celková tvrdost	40–250 mg/L $CaCO_3$
pH	6,5–8
Sloučeniny dusíku	NH_3/NH_4^+< 0,1 (*) mg/L, NO_2^- < 0,3 mg/L, NO_3^- < 25 mg/L
Koncentrace rozpuštěného kyslíku	> 5 mg/L

(*) nebo pod mezí detekce. 0,1 mg/L představuje celkové množství amoniaku, NH_3/NH_4^+. To odpovídá 0,002 mg/L NH_3 při 28 °C a pH 7,5.

11.6.2 Osvětlení

Během denní fáze musí být úrovně osvětlení konstantní, s výjimkou krátkých přechodů mezi dnem a nocí, pokud se používají. Během noční fáze musí být úplná tma.

11.6.3 Hustota osazení a rozmanitost prostředí

U dospělých jedinců dánia pruhovaného se nesmí použít objem vody menší než 1 litr. Hustota osazení nesmí překročit 10 dospělých jedinců ryb na litr. Velikost a tvar nádrže musí rybám umožňovat jejich přirozené chování a běžný způsob plavání.

Je třeba se vyhnout dlouhodobějšímu individuálnímu umístění.“;

viii) doplňuje se nový bod 12, který zní:

„12 Hlavonožci

12.1 Přívod a kvalita vody

Neustále musí být zajištěn odpovídající přívod vody vhodné kvality.

Konstrukce nádrže a průtok vody musí vyhovovat potřebám zvířete, včetně vhodného okysličování v závislosti na jeho velikosti, životní fázi a etologických potřebách. Teplota vody, salinita, pH a obsah sloučenin dusíku musí odpovídat potřebám živočišného druhu a formě života. Únikům a neúmyslnému zavlečení cizorodých prvků musí být v případě potřeby zabráněno použitím krytů.

Hlavonožci musí mít dostatek času na aklimatizaci a přizpůsobení se změnám podmínek, pokud jde o kvalitu vody.

12.2 Osvětlení

Intenzita osvětlení a fotoperiodicita musí splňovat požadavky živočišného druhu.

12.3 Potrava

Hlavonožci musí mít k dispozici krmný režim vhodný pro daný živočišný druh, vývojové stádium a etologické potřeby.

12.4 Obohacení prostředí a manipulace

Hlavonožci musí mít k dispozici vhodné a dostatečné množství fyzických, kognitivních a smyslových podnětů, které umožní širokou škálu druhově specifického chování. Podmínky umístění musí zohledňovat druhově specifické sociální potřeby (tj. zvyklosti skupinově nebo samotářsky žijícího živočišného druhu). Je-li to vhodné pro daný živočišný druh, musí být k dispozici úkryty nebo nory.

Pokud je to možné, musí se s hlavonožci manipulovat bez jejich vynětí z vody. Manipulace s hlavonožci mimo vodu musí být omezena na minimum a vybavení, které je v přímém kontaktu se zvířaty, musí být navlhčeno.

Tabulka 12.1

Hlavonožci

Čeleď	Skupina	Délka těla (*) (cm)	Minimální plocha vodního povrchu (cm^2)	Minimální plocha vodního povrchu pro každé další zvíře ve skupinovém umístění (cm^2)	Minimální hloubka vody (cm)
Sepiidae	Sépie obecná	až do 2 > 2 až 6 > 6 až 12 > 12	100 600 1 200 2 500	40 200 400 1 000	7 15 20 25
Sepiolidae	Sepiolida (**)	až do 1 > 1 až 3 > 3	50 120 150	5 50 100	5 8 12
Loliginidae	Oliheň obecná (***) (****)	až do 15 > 15 až 25 > 25	2 000 4 500 6 000	400 900 1 200	60 90 90

Čeleď	Skupina	Délka těla (*) (cm)	Minimální plocha vodního povrchu (cm^2)	Minimální plocha vodního povrchu pro každé další zvíře ve skupinovém umístění (cm^2)	Minimální hloubka vody (cm)
Octopodidae	Chobot-nice (****)	až do 10 > 10 až 20 > 20	2 000 2 600 4 000	600 700 1 200	40 50 50

(*) Délka hřbetního pláště.
(**) Skupina až 40 jedinců.
(***) Musí se dát přednost použití válcových nádrží. Minimální hodnoty se musí zvýšit o 5 %, jsou-li použity jiné než válcové nádrže.
(****) Během fáze dospívání se olihně a chobotnice musí umístit ve válcových nádržích s nejvýše 20 čerstvě vylíhnutými mláďaty na litr a musí být použity metody omezení vizuální interakce.“

2) Příloha IV se mění takto:

a) bod 2 se nahrazuje tímto:

„2. Usmrcení zvířat je dokončeno jedním z těchto způsobů:

a) potvrzením trvalého zastavení oběhu;

b) destrukcí mozku;

c) zlomením vazu;

d) vykrvením nebo

e) potvrzením nástupu posmrtné ztuhlosti.

Způsoby potvrzení smrti musí být vhodné pro živočišné druhy, které mají být usmrceny.“;

b) bod 3 se mění takto:

i) tabulka se nahrazuje tímto:

Poznámky/metody pro jednotlivá zvířata	Ryby	Obojživelníci	Plazi	Ptáci	Hlodavci	Králíci	Psi, kočky, fretky a lišky	Velcí savci	Subhumánní primáti	Hlavonožci
Předávkování anestetikem	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	
Upoutaný projektil			(2)							
Oxid uhličitý					(3)					
Zlomení vazu				(4)	(5)	(6)				
Tupý úder do hlavy				(7)	(8)	(9)	(10)			
Oddělení hlavy od trupu				(11)	(12)					
Omráčení elektrickým proudem	(13)	(13)		(13)		(13)	(13)	(13)		
Inertní plyny (Ar, N_2)								(14)		
Zastřelení volným projektilem odpovídající puškou, pistolí a střelivem			(15)				(16)	(15)		
Hypotermický šok	(17)									

„“

ii) v seznamu „Požadavky“ se doplňuje nový bod 17, který zní:

„17. Použije se pouze u dánia pruhovaného (*Danio rerio*) ≥ 16 dnů po oplodnění (dpf) a s maximální délkou těla 5 cm. Teplota při hypotermickém šoku musí být ≤ 4 °C a teplotní rozdíl od teploty umístění musí být ≥ 20 °C. Ryba nesmí být v přímém kontaktu s ledem. Minimální doba expozice musí být 5 minut.“